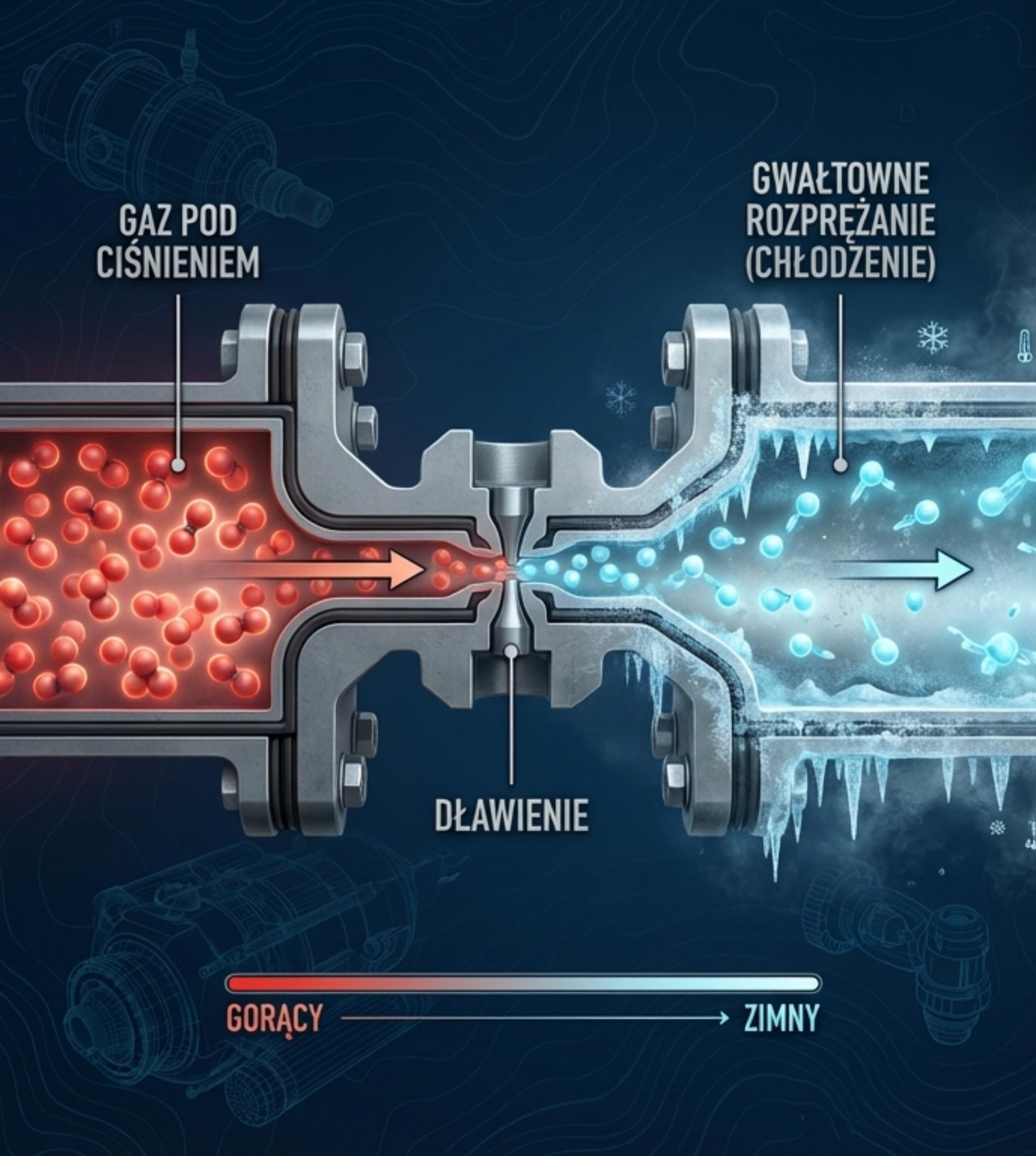

TERMODYNAMIKA W AUTOMACIE ODDECHOWYM

Dlaczego automaty zamarzają? Analiza Efektu Joule'a-Thomsona.

Analiza zjawiska fizycznego, mechanizmów awarii i inżynierii bezpieczeństwa.

FIZYKA CHŁODU: EFEKT JOULE'A-THOMSONA

GWAŁTOWNE
ROZPRĘŻANIE

SPADEK
TEMPERATURY

DEFINICJA: Zjawisko zmiany temperatury gazu podczas jego rozprężania (dławienia) bez wymiany ciepła z otoczeniem (proces adiabatyczny).

MECHANIZM: Gaz przeciskający się przez zawór zużywa energię wewnętrzną na oddalenie cząsteczek od siebie. Skutkuje to drastycznym ochłodzeniem.

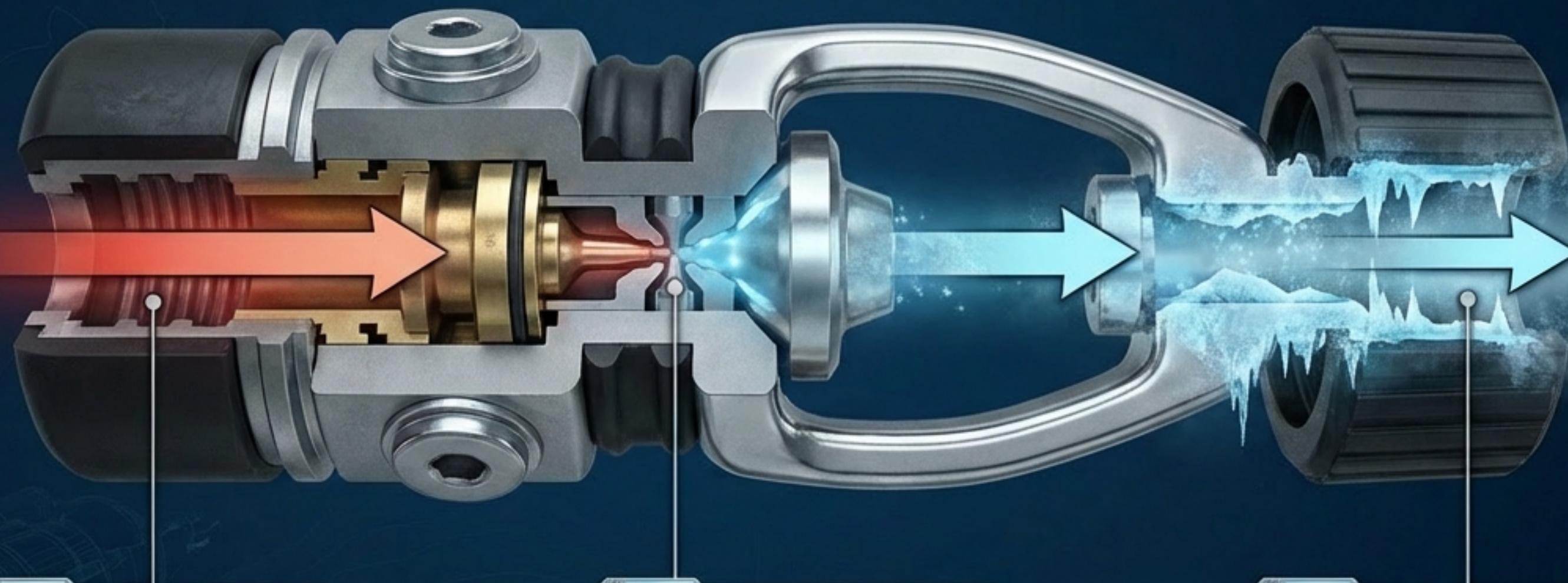

WNIOSZEK: Twój automat działa jak lodówka – każdy wdech to cykl chłodzenia.

I STOPIEŃ: SKOK ENERGETYCZNY

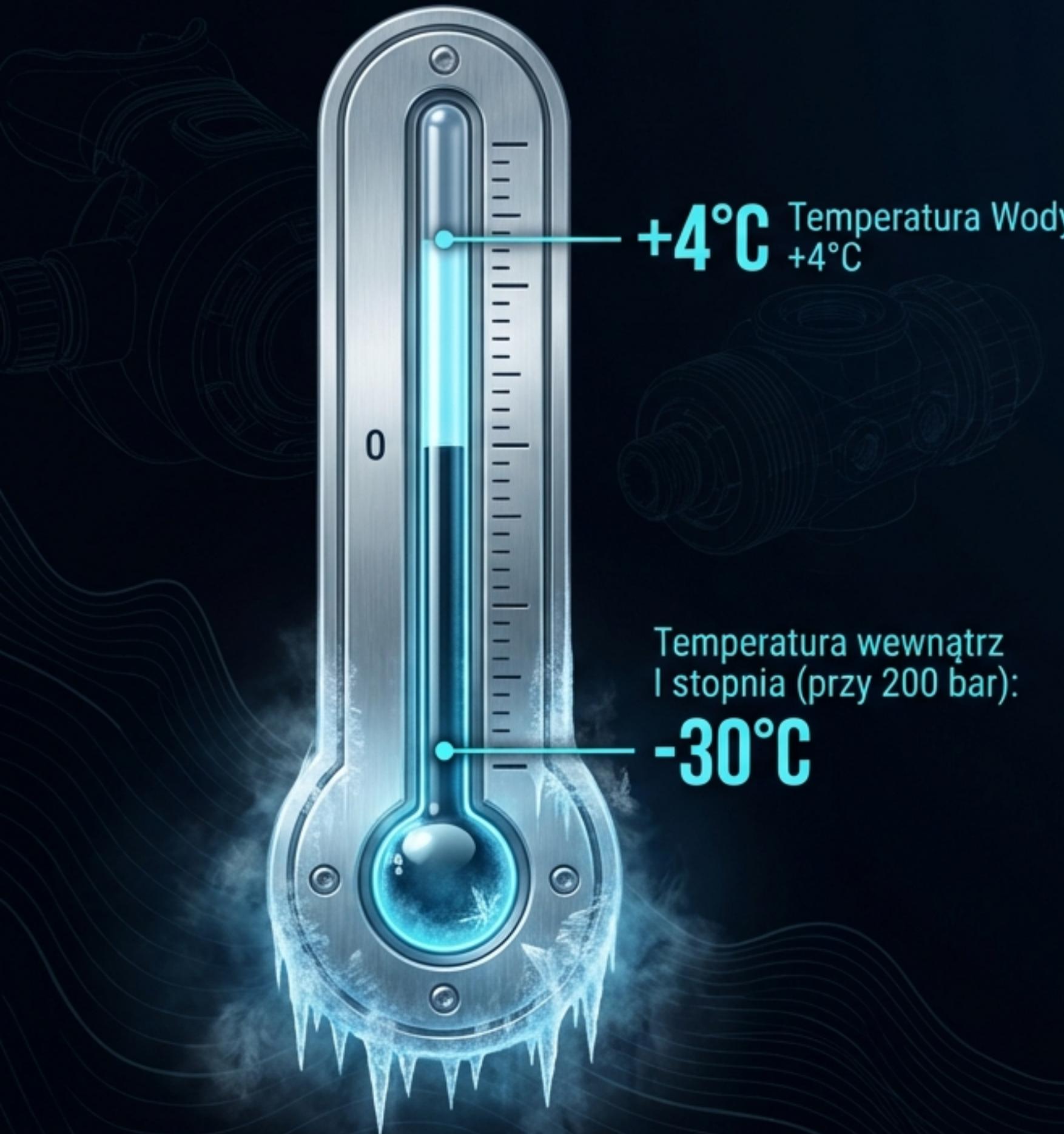
Wewnątrz pierwszego stopnia następuje redukcja ciśnienia o **190+ barów**. Gaz osiąga prędkość dźwięku. W tym 'wąskim gardle' temperatura spada najbardziej ekstremalnie.

Wlot (Z butli):
200 bar

Punkt Krytyczny:
Skok ciśnienia
w ułamku sekundy

Wylot (Średnie ciśnienie):
~10 bar

ZIMNE LICZBY: TEMPERATURA WEWNĄTRZ MECHANIZMU

Nawet w wodzie o temperaturze dodatniej, wnętrze automatu pracuje w warunkach arktycznych.

Metalowe elementy błyskawicznie schładzają się poniżej 0°C, stając się idealnym podłożem dla lodu.

Im głębiej nurkujesz (gęstszy gaz), tym niższa temperatura.

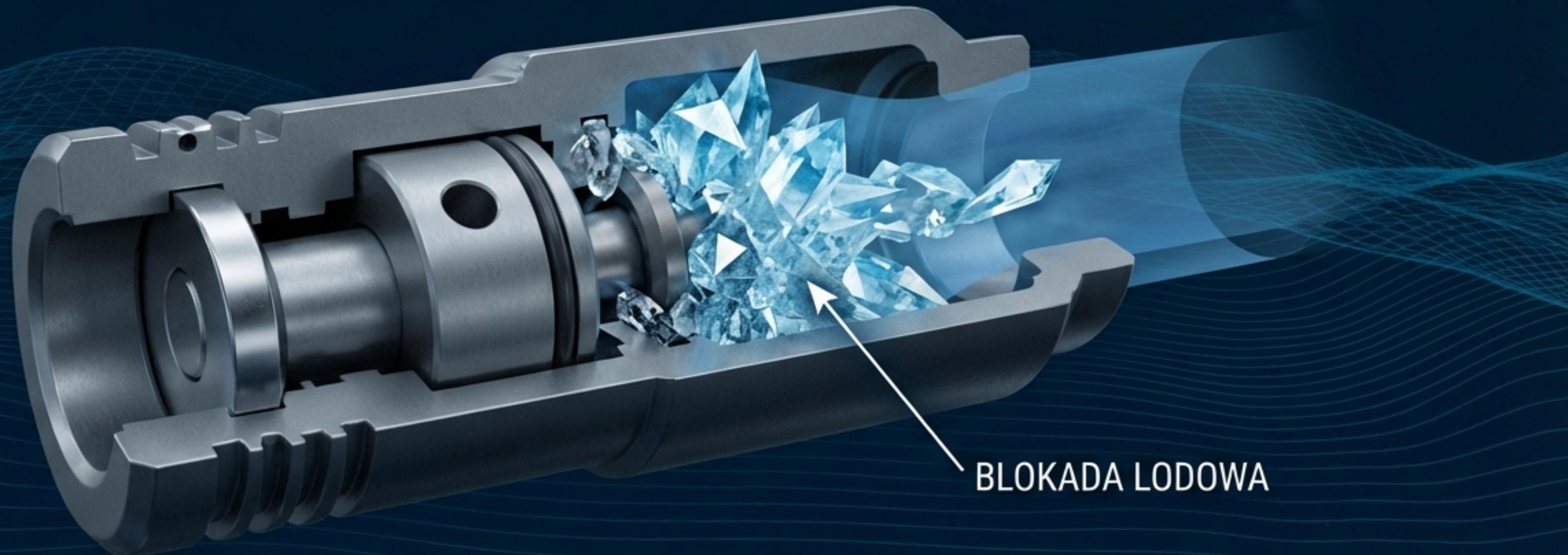
ZAGROŻENIE 1: ZAMARZANIE WEWNĘTRZNE (WILGOĆ)

Przyczyna: Zanieczyszczone powietrze (wilgoć powyżej punktu rosy -54°C).

Mechanizm: Para wodna skrapla się i zamarza pod wpływem efektu Joule'a-Thomsona.

Skutek: Kryształy lodu działają jak żwir – blokują tłok lub grzybek zaworu w pozycji otwartej.

Prewencja: Czyste powietrze i sprawne filtry sprężarki.

ZAGROŻENIE 2: ZAMARZANIE ZEWNĘTRZNE

Mechanizm: Korpus automatu schładza się od wewnątrz. Woda otaczająca automat zamarza w kontakcie z zimnym metalem.

Lokalizacja: Komora wodna (sprężyna regulująca ciśnienie).

Blokada: Lód 'betonuje' sprężynę. Automat traci zdolność reagowania na ciśnienie otoczenia.

Ryzyko: Największe w wodach poniżej 4-10°C przy dużym przepływie gazu.

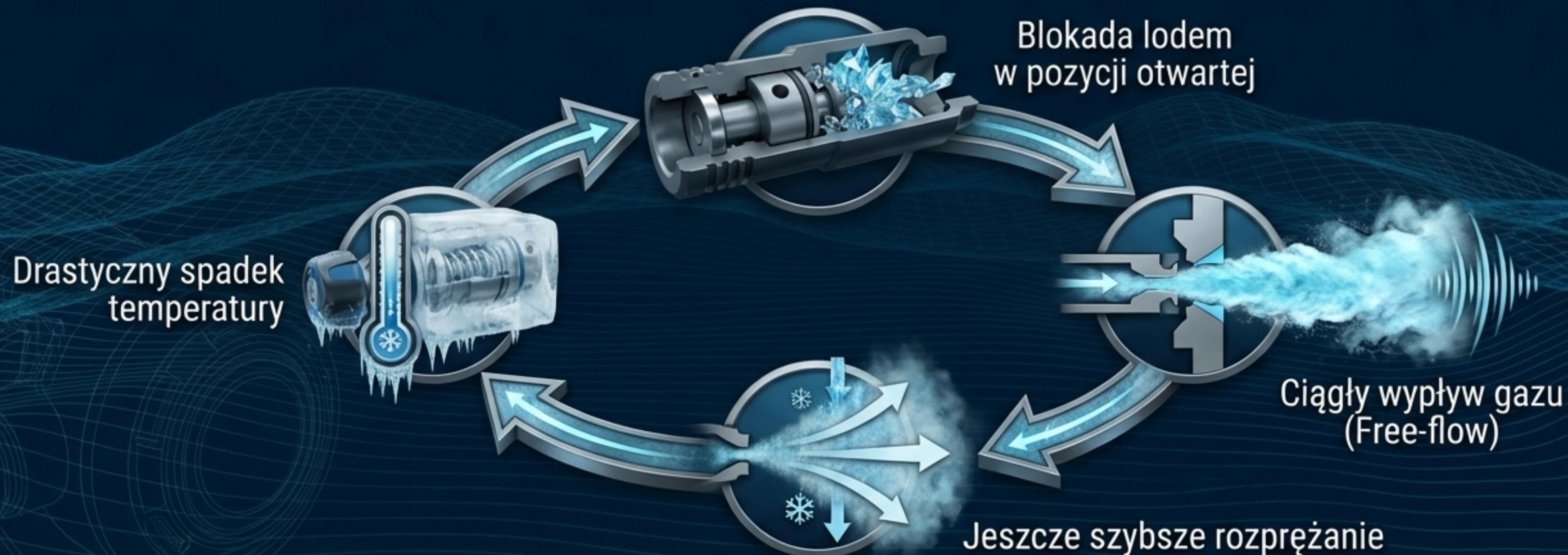

ANATOMIA AWARII: WZBUDZENIE (FREE-FLOW)

Dlaczego syczy? Fail-Safe: konstrukcja zakłada, że lepiej podawać powietrze ciągłe, niż odciąć je zupełnie.

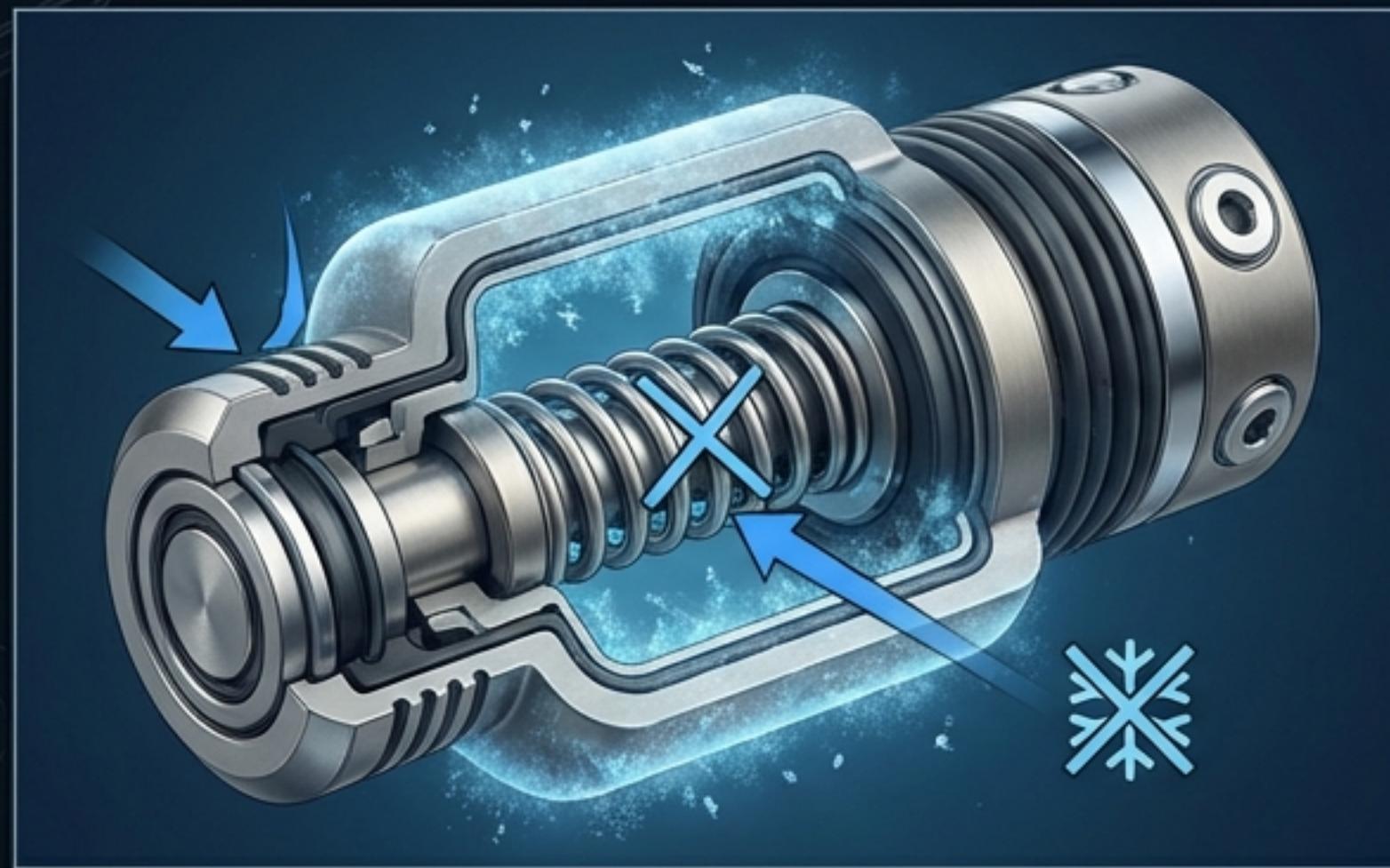
Błędne koło: Uciekający gaz chłodzi system jeszcze bardziej, generując więcej lodu.

Efekt: Gwałtowna utrata czynnika oddechowego.

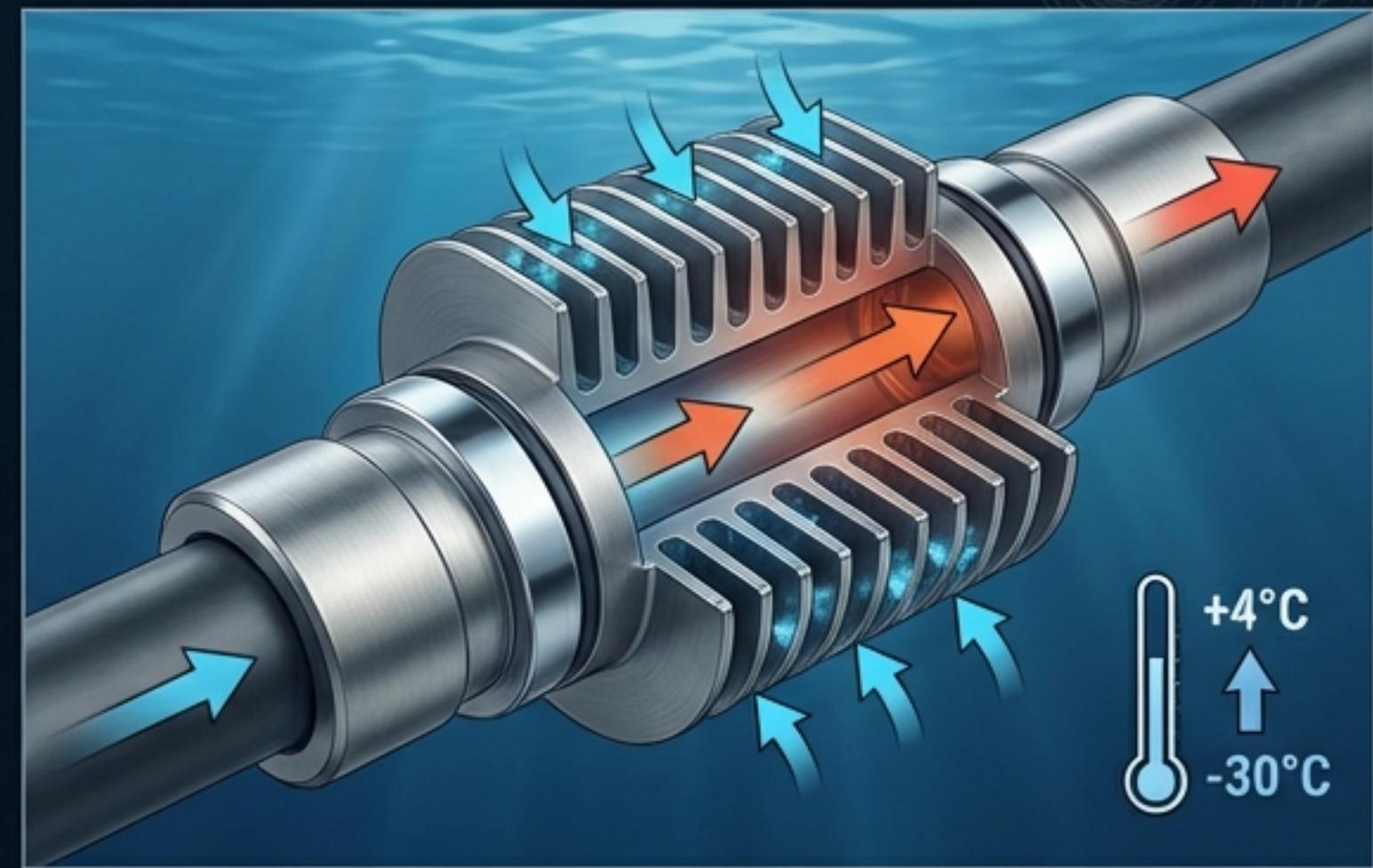
INŻYNIERIA PRZECIW LODU

SUCHA KOMORA (Dry Sealed Chamber)

Sucha Komora: Izolacja mechanizmu od wody. Lód nie może zablokować sprężyny, bo woda nie ma do niej dostępu.

WYMIENNIK CIEPŁA

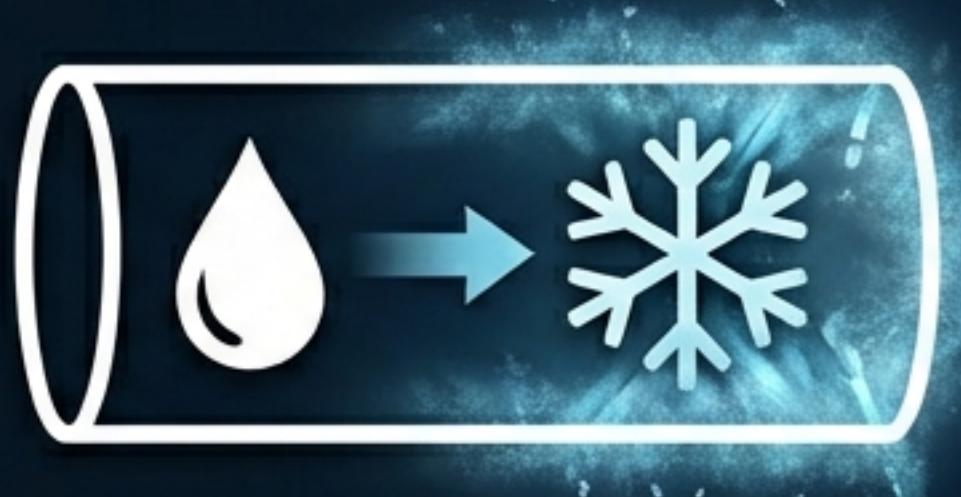
Radiatory: Działają jak kaloryfer – ogrzewają zimne powietrze ciepłem wody z otoczenia (+4°C to 'gorąco' dla gazu o temp. -30°C).

Standard: Szukaj oznaczenia EN250A.

PROFILAKTYKA: PROCEDURY NA POWIERZCHNI

Nie oddychaj na mrozie

Wilgoć z wydechu zamarza

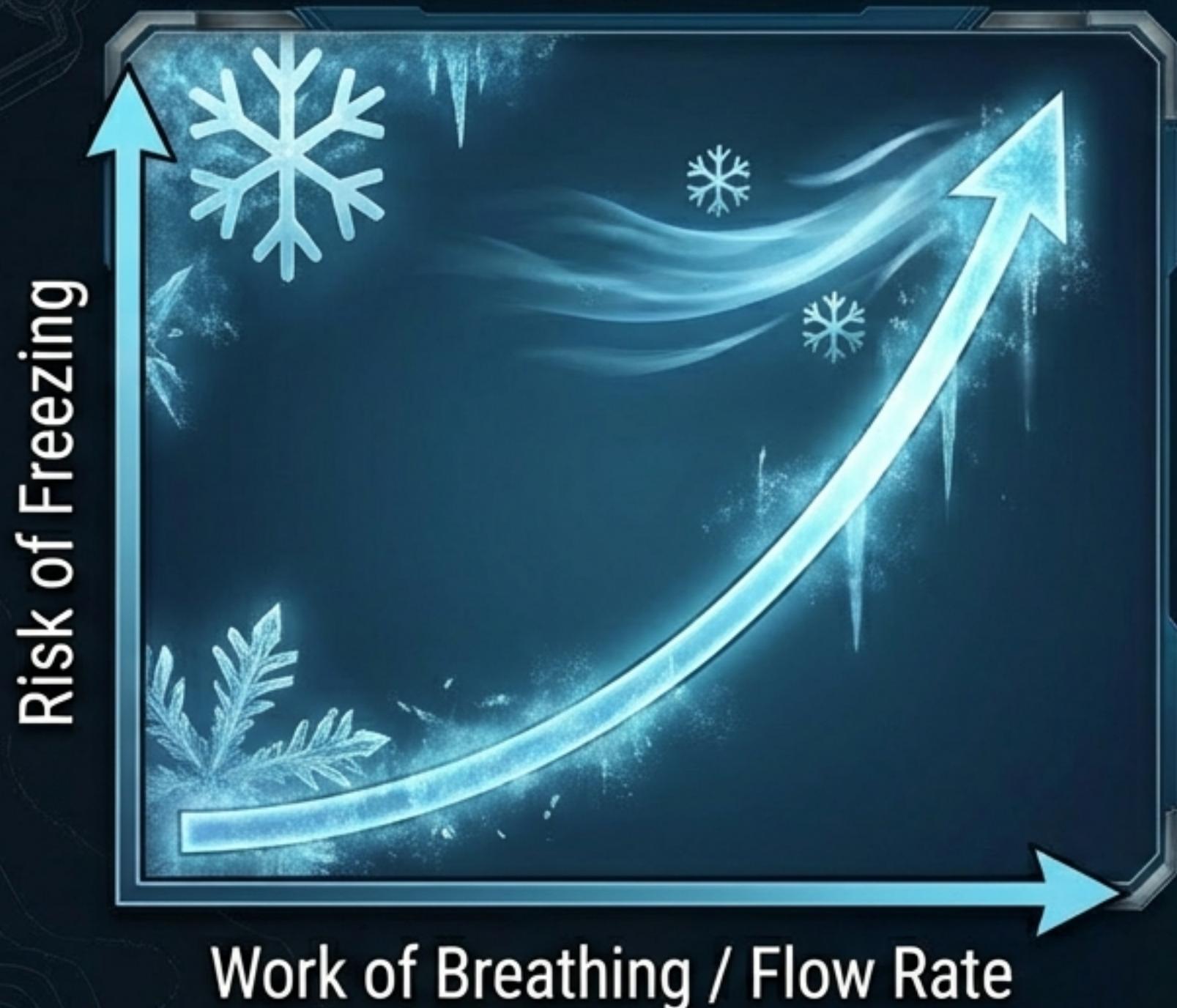

Osusz kapturek

Zasada: Wilgoć z Twojego wydechu natychmiast zamarznie wewnątrz II stopnia przy ujemnej temperaturze powietrza.

- Nie wciskaj przycisku dodawczego (bypass) podczas płukania automatu.
- Chroń wnętrze I stopnia przed kroplami wody z mokrego kapturka.

PROFILAKTYKA: ZARZĄDZANIE ODDECHEM

- **Zasada Przepływu:** Im więcej powietrza przepływa w jednostce czasu, tym silniejszy efekt chłodzenia.

- **Technika:** Spokojny, powolny oddech to najlepszy system antyzamarzeniowy.

- **Unikaj:** Jednoczesnego pompowania inflatora i brania głębokiego wdechu.

- **Sprzęt:** Nie używaj nadmiernie przycisku bypass.

REAKCJA NA AWARIĘ: FREE-FLOW

- 1. Nie panikuj:** Masz nadmiar powietrza.
- 2. Technika:** Nie uszczelniaj ust. Pozwól gazowi uciekać bokiem, "siorbiąc" powietrze ze strumienia.
- 3. Decyzja:** Przejdź na automat zapasowy i zakręć zawór uszkodzonej butli (jeśli to możliwe).
- 4. Koniec:** Przerwij nurkowanie i rozpoczętaj bezpieczne wynurzanie.

PODSUMOWANIE: SPOKÓJ CHRONI PRZED LODEM

1. **Fizyka:** Rozprężanie zawsze generuje ekstremalne zimno (-30°C).
2. **Sprzęt:** Wymagana sucha komora i zgodność z EN250A.
3. **Technika:** Powolny oddech minimalizuje ryzyko.
4. **Umysł:** Wzbudzenie to sytuacja awaryjna, ale w pełni zarządzalna.